

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра історії музики

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства, композиції,
вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства, композиції,
вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНО-ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Музикознавство, етномузикознавство, композиція
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки ОК 3.13.5, ОК 3.14.4, ОК 3.15.4
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (5)
Термін викладання	5 семестр
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	денна

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання музично-історичних дисциплін» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробник:

НАЗАР ЛІЛІЯ ЙОСИФІВНА – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії музики

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри *Історії музики* “_21_”
_____ червня _____ 2021 р., протокол № _8_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками методичнопедагогічної діяльності у сфері викладання музично-історичних дисциплін зокрема та музичного мистецтва загалом.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям специфіки методики викладання музично-історичних дисциплін та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій науковій та педагогічній діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11	Здатність володіти іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
-------	--

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 14	Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.
СК 15	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
III		3	90	30	30			60
	5	3	90	30	30			60
	6							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№		к-год
	Модуль 1. Введення. Предмет і завдання курсу музичної літератури в ДМШ, середніх спеціалізованих музичних закладах різного типу.	
1	Зміст та структура курсу музичної літератури. Навчальна програма з предмету як державний нормативний документ.	2
2	Основні вимоги до планування педагогічного процесу.	2
	Модуль 2. Інформативні і понятійні знання. Практичні уміння і навички.	
3	Диференціація знань про музику на інформативні і понятійні як запорука правильної організації педагогічного процесу та навчально-пізнавальної діяльності учнів.	2

4	Оволодіння понятійним апаратом як фактор осмисленої спроможності школяра в даній галузі. Спеціальні уміння як невід'ємна складова змісту курсу.	2
	Модуль 3. Урок музичної літератури як головна форма роботи.	
5	Типи уроків, їх структура. Інтегративна природа предмету.	2
6	Типи уроків за дидактичною метою та за змістом.	2
7	Структура уроку як членування за видами учбової діяльності. Інноваційні підходи.	2
	Модуль 4. Основні дидактичні, педагогічні та психологічні вимоги до уроку.	
8	Єдність освітніх та виховних цілей.	2
9	Різноманітність методів навчання	2
10	Методика розбору і показу творів камерно-вокального жанрів + практична робота	2
11	Методика показу та розбору творів камерно-інструментального жанрів + практична робота.	1
12	Методика розбору інструментальних творів великих форм + практична робота.	1
13	Методика розбору та показу жанру опери.	1
14	Методика розбору та показу балету та великих хорових форм + практична розробка	1
15	Види біографічних уроків: життєтворчість митця, огляд творчості та короткий біографічний коментар, творчий портрет.	1
16	Оглядовий тип уроку. Методичні аспекти.	1
17	Види позакласної та позашкільної музично-освітньої діяльності.	1
	Всього	30

Самостійна робота

№	Тема		к-год
1	Тема 1	Підготовка вчителя до уроку.	8
2	Тема 2	Різновиди методів навчання.	10
3	Тема 3.	Підготовка до практичної педагогічної діяльності	10
		Поточний контроль	2
4	Тема 4.	Огляд вітчизняних та закордонних навчальних посібників, програм, методичних праць тощо та літератури про музику. Робота з інтернет-джерелами.	10
5	Тема 5.	Креативність вчителя як запорука позитивного результату навчання та виховання учнів.	15
		Підсумковий контроль (залік)	5
		Всього	60

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка роботи студента складається із сумарного результату оцінювання різних видів навчальної роботи протягом певного часу. До видів навчальної роботи відносяться форми активної та пасивної діяльності студента. Відповідно, розроблена ієрархічна система, в якій пасивні форми оцінюються на порядок нижче аніж активні. До пасивних форми включають відвідування лекцій та ведення конспекту, конспектування обов'язкової літератури, виконання самостійної роботи, відвідування мистецьких і наукових заходів тощо. Активні форми роботи вимагають виявлення студентом власних здібностей, вмінь, ініціативи, логічного та креативного мислення і т.д. Це виступи на семінарських заняттях, підготовка та захист наукових рефератів, виступи на конференціях і т.д.

При розробці шкали оцінювання видів навчальної діяльності враховано всі види аудиторної та поза аудиторної роботи, що відповідає загальним положенням вищих навчальних закладів, а також враховано специфіку роботи кафедри історії музики. Таким чином до основних нормативних форм роботи додається виконання молоддю науково-пошукових досліджень, а саме: опрацювання спеціалізованої літератури, підготування рефератів та виступи з доповідями на студентських конференціях.

Шкала оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної роботи	стаціонар	
	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
5 семестр		<u>100</u>
		50
<i>поточний контроль</i>		
Відвідування лекцій		5
Конспектування обов'язкової літератури	1 x 10	10
Конспектування додаткової літератури	1 x 10	10
Написання тестів	5 x 2	10
Підготовка наукового реферату і його захист	15 x 1	15
<i>підсумковий контроль (залік)</i>		50
Відповіді на запитання:		
а) Вичерпні відповіді на три запитання		40
б) неповні відповіді на три запитання		20
в) відповідь на два запитання		20
г) відповідь на одне запитання		15
Відповідь на додаткове запитання		5

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.

3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

Законотворчі та нормативні документи:

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392
2. Державний стандарт початкової загальної освіти затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462.
3. Закон “Про загальну середню освіту” від 13 травня 1999 року № 651-XIV зі змінами.
4. Закон “Про культуру” від 14 грудня 2010 р. № 2778-VI зі змінами.
5. Закон “Про освіту” від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII.
6. Інструктивно-методичні матеріали щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів. Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 28 січня 2014 № 1/9-74.
7. Концепція сучасної мистецької школи. Затверджено наказом Міністерства культури України від 20 грудня 2017 р. №1433.
8. Концепція художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України № 151/41 від 25 лютого 2004 р. 9. Навчальні програми. Міністерство освіти і науки України.
<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>
10. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи, затверджено рішенням Колегії МОН України від 27 жовтня 2016 р.
11. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — Київ: ТОВ Видавничий дім “Плеяди”, 2017. — 206 с.
12. Положення про державну середню спеціалізовану мистецьку школу (школуінтернат), що належить до сфери управління Міністерства культури України затверджене наказом Міністерства культури і мистецтв України

27.04.2004 № 35 (у редакції наказу Міністерства культури України 25.09.2012 № 1029).

13. Програми Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

Література зі загальної й музичної педагогіки, загальної та музичної психології, методики тощо

14. Назар Л. Методично-програмне забезпечення комплексу музично-історичних дисциплін: Слухання музики. Музична література. Українське музичне мистецтво. Світове музичне мистецтво. / Назар Л., Кобрин Н., Шевчук С., Холевінська Я., Степан О. / редактор-упорядник Лілія Назар. ISBN 978-96696687-2-1. Міністерство культури України, Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка, середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. С.Крушельницької. Київ: Мелосвіт, 2018. 354 с.

15. Актуальні проблеми початкової освіти: психолого-педагогічні та методичні аспекти: монографія / [Парфілова С. Л. та ін.]; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. А. А. Сбруєвої, канд. пед. наук, доц. С. М. Кондратюк; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. — Суми: Мрія, 2014. — 394 с.

16. Андрейко О. І. Акмеформування виконавської культури музиканта. // Професійна мистецька освіта і художня культура. — Вип. 6. — Київ, 2016. — С. 184—195.

17. Андрейко О. І. Музично-пізнавальна самостійність як чинник становлення виконавської культури інструменталіста. // Наукові записки. — Вип. 139. — Кіровоград, 2015. — С. 18—22.

18. Андрейко О. І. Теоретико-методичні засади формування виконавської культури музиканта-інструменталіста. Навчальний посібник. — Львів: Простір-М, 2017. — 123 с.

19. Анікіна Т. Музична педагогіка: історія та теорія: навч. посіб. для студ. вищ.

навч. закл. — Луганськ: ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. — 119 с.

20. Антропова Т. Науково-теоретичні розробки Б. Яворського з питань реформування музичної освіти в Україні. // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського: Культурологічні проблеми української музики (Наукові дискурси пам'яті академіка І. Ф. Ляшенка). — Вип. 16. — Київ, 2002. — С. 187—194.
21. Афанасьєв Ю. Професійна підготовка музиканта: уроки Болеслава Яворського: монографія / Ю. Л. Афанасьєв, О. Ф. Джура; Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв. — Київ: ДАКККіМ, 2009. — 128 с.
22. Байсара, Л. І. Множинність прояву видів інтелекту: конспект лекцій. — Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2010. — 96 с.
23. Бех І. Вивчення особистості молодшого школяра. // Початкова школа. 1993. № 3. — С. 64.
24. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання. Науково-методичний посібник. — Київ: ІЗМН, 1998. — 315 с.
25. Бодак Я. А., Гукова В. В., Єпімахова О. В., Карлова О. А., Кулик В. В., Полячок О. І., Семирозум О. М., Смольська Н. І., Томасишин І. М. Українська та зарубіжна музична літератури. Програма для музичної школи, музичного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання). — Київ, 2008. — 170 с.
26. Бондар В. І. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: навч. посіб. / В. І. Бондар, А. М. Ільченко. — Полтава: РВВ ПДАА, 2009. — 252 с.
27. Борисова С. В. Інтонаційна мова народної музики в контексті проблеми відродження духовної культури (педагогічний аспект). // Нові педагогічні технології в контексті сучасних концепцій змісту освіти: Зб. статей за матеріалами Всеукр. наук.-метод. конфер. — Луганськ: ЛДП, 1998. — С. 252—254.
28. Борисова С. В. Національна самосвідомість як питання ідентифікації особистості (спроба методологічних міркувань щодо педагогічного аспекту проблеми). // Теоретичні і прикладні проблеми психології та педагогіки: Зб. наук. праць. — Луганськ: Вид-во СНУ імені Володимира Даля. — 2002. — №3(3). — С. 42—49.
29. Борисова С. В. Специфіка українського національного музичного образу // Вісник Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. — 2002. — №6 (50). — С. 34—41.

30. Борисова С. В., Литвинов О. М. Глобальне, національне й особисте в екологічній свідомості // Вісник Луганського інституту внутрішніх справ МВС України імені 10-річчя незалежності України. – 2001. – Вип. 4. – С. 5—16.
31. Борисова С. В., Литвинов О. М. Формування національної самосвідомості сучасної молоді як проблема педагогіки вищої школи: питання методології. // Проблеми розвитку педагогіки вищої школи в ХХІ столітті: теорія і практика. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конфер. – Одеса: НВВ ОЮІ НУВС, 2002. – С. 127—131.
32. Булик-Верхола С. З. Формування і розвиток української музичної термінології. // Українська термінологія і сучасність. Збірник наукових праць. Вип. V / Відп. ред. Л. О. Симоненко. – Київ: КНЕУ, 2003.– С. 41—45.
33. Ващенко Г. Вибране: питання розвитку та становлення характеру особистості. — Дрогобич: Пристай Б. Р., 2012. — 134, [1] с.
34. Ващенко Г. Вибране: форми і методи навчання. — Дрогобич: Наш друк, 2011. — 131, [1] с.
35. Ващенко Г. Виховний ідеал: підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків. — Львів: Всеукраїнське педагогічне товариство ім. Григорія Ващенка, 2006. — 278 с.
36. Ващенко Г. Твори. / Ред. А. Погрібний. — Т. 4: Праці з педагогіки та психології / Упоряд. та авт. передмов. О. Вишневський. — Київ, 2000. — 416 с.
37. Верещагіна А. Музика в школі: зб. статей, вип. 5. — Київ: Муз. Україна, 1979. — 96 с.
38. Вінник Н. Психолого-педагогічні підходи до особистісного розвитку інтелектуально обдарованих старшокласників: метод. рек. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдаров. дитини. — Київ: Ін-т обдаров. дитини, 2014. — 24, [1] с.
39. Гарднер Г. Множинні інтелекти. Теорія у практиці: хрестоматія. — Київ: Мегатайп, 2004. — 288 с.
40. Горбенко С. Історія гуманізації музичної освіти дітей шкільного віку: Навч. посіб. /Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. — Кам'янець-Поділ.: Вид. Зволейко Д. Г., 2007. — 347 с.
41. Гурин О., Кобрин Н., Клим Г., Шевчук С., Холевінська Я. Музична література. / Ред.-упор. // Програми з профільних предметів для

- спеціалізованих загальноосвітніх шкіл музичного профілю / Упор. О. В. Корнілова, О. В. Гайдамака – Харків: Ранок, 2009. – С. 185–196.
42. Гурин Л., Назар Л. Програма з предмету “Музика” для ЗОШ України. — Львів, 1999. — 40 с.
43. Демчишин М. Методика формування художньо-творчої особистості засобами музичного мистецтвами: навч.-метод. посіб. для викл. і студ. вищ. мистецьких закл. та вчителів загальноосвіт. навч. закл./ Науково-методичний центр середньої освіти. — Суми: ВВП “Мрія-1”, 2004. — 106 с.
44. Динаміка розвитку інтелектуальних здібностей обдарованої особистості у підлітковому віці: монографія / [О. Ю. Буров та ін.; за ред. О. Ю. Бурова]; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдар. дитини. — Київ: Інформаційні системи, 2012. — 257 с.
45. Дитина — педагог: сучасний погляд. Психолого-педагогічні та соціальні аспекти сучасної дошкільної та початкової освіти: колективна моногр. / [О. П. Аматьєва та ін.]; ДЗ “Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка”. — Луганськ: ДЗ “ЛНУ ім. Т. Шевченка”, 2010. — 492 с.
46. Диференційований підхід до навчання учнів в дитячих музичних школах: метод. рек. / Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв; М. І. Ромасенко (уклад.), Т. Б. Борисова (уклад.). — Київ: ДАКККиМ, 2003. — 20 с.
47. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. — Вид. 3. — Київ: “Академвидав”, 2015. — 304 с.
48. Драганчук В. М. Апробація методів і форм психокоригуючої дії музики у вихованні дітей вікової категорії 5-6 років. // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції “Професійна мистецька освіта: діалог традицій та інновацій”. – Київ, 2000. – С. 129—130.
49. Драганчук В. М. До питання нейродинамічних та психогенних факторів у процесі музичного сприйняття // Україна на межі тисячоліть: етнос, нація, культура: Доповіді та повідомлення. – Кн.1—2 / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. – Київ, 2000. — С. 424—444.
50. Драганчук В. М. Історія музикотерапії як підґрунтя нових психологопедагогічних систем. // Проблеми педагогічних технологій: Зб. наук. праць. – Вип. 3. – Луцьк, 2000. – С. 10—17.

51. Драганчук В. М. Константи сприйняття у діалозі “композитор – виконавець – слухач” (на прикладі мелодико-інтонаційних і ладових факторів). // Теоретичні та практичні питання культурології: Зб. наук. статей. – Вип. 12. – Мелітополь, 2002. – С. 26—37.
52. Драганчук В. М. Концепції катарсису у процесі їх історичного розвитку. Науковий вісник ВДУ. Серія “Історичні науки”: Зб. наук. праць. — Вип. 3. / Волинський державний університет ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2000. — С. 188—193.
53. Драганчук В. М. Музика і реципієнт: діалогіка взаємозв’язку. // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Мистецтво і освіта: Зб. наук. праць. – Вип. 6. – Львів, 2001. – С. 21—29.
54. Драганчук В. М. Музичний твір: проблема впливу на реципієнта. // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. – Вип. 12
55. Драганчук В. М. Пролонговане сприйняття музики як художнє моделювання емоційно-етичних параметрів підлітка. // Проблеми педагогічних технологій: Зб. наук. праць. – Вип. 4. – Луцьк, 2000. – С. 142—151.
56. Завалко К. Педагогічна інноватика в теорії та практиці музичної освіти: монографія. — Черкаси: Черкас. ЦНП, 2013. — 520 с.
57. Задорожний І. Музичне виховання в методиці Августина Волошина. // Освіта Закарпаття. – Ужгород: ЗППО, 2006. – № 3 – С. 90–91.
58. Земляна І. П. Психологічні фактори методики “Слухання музики” в ССМШ. // Формування творчої особистості в інформаційному просторі сучасної культури: Матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції викладачів ССМШ. — Симферополь, Харків: СОНАТ, 2005. — С. 100 -106
59. Ігнатенко П. Р., Поплужний В. Л., Косарева Н. Виховання громадянина. — Київ: ІЗМН, 1997. — 252 с.
60. Інститут обдарованої дитини. Електронна бібліотека. Режим доступу: <http://biblos.iod.gov.ua/catalog.php>
61. Кардашов В. Художньо-творчий розвиток особистості: теоретичний та методичний вимір: монографія. — Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2007. — 255 с.; 2-ге вид., доп. — Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2009. — 263 с.; 3-тє вид., допов. — Мелітополь: Вид. будинок ММД, 2011. — 287 с.

62. Каюков В. І. Українська етнопедагогіка в школі. // Рідна школа. – 1991. – № 12. – С. 19—22.
63. Кияновська Л. До питання про сприйняття програмного твору. // Українське музикознавство. — Вип. 22. — Київ: Музична Україна, 1987. — С. 15—22.
64. Кияновська Л. Українська музична культура: підручник. К, 2012, 210 с.
65. Кобрин Н. В. Впровадження й обґрунтування новітніх методичних засад у сучасній спеціалізованій музичній освіті України. // Гуманітарні студії НАКККиМ — 2017: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (Київ, 23 листопада 2017 р.) — Київ: НАКККиМ, 2017. — С. 51—55.
66. Кобрин Н. Історичні, життєтворчі й мотиваційні засади викладання української музики в системі ССМШ. // Актуальні питання культурології. — Вип. 17. — Рівне, 2017. — С. 263—270.
67. Кобрин Н. Концепція національного виховання через музичну культуру. // Кобрин Н. В. Музична культура в національному русі галицьких українців (1891–1939). Дисертація на здобуття наук. ступеня канд. історичних наук за спеціальність 07.00.01 – історія України. [Рукопис] – Львів, 2010. — С. 153—174: (Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича)
68. Кобрин Н. Музика в системі національного виховання молоді в Галичині (кінець ХІХ — 20–30-ті рр. ХХ ст.) // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – Вип. 18. – Львів: Львівський національний університет імені І. Франка, 2004. – С. 224–231.
69. Кобрин Н. Предмет “Українське музичне мистецтво” в аспекті новітніх освітніх технологій. // Культурологічний альманах. Інноваційні технології в галузі культури. — Вип. 6. — Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. — С. 62—66.
70. Кобрин Н. Традиції музично-історичної освіти Галичини. // Молодь і ринок. — Дрогобич, 2017. — Ч. 3(146). — С. 15—20.
71. Кобрин Н. В., Назар Л. Й., Шевчук С. Й. Джерела спеціальної професійної музичної освіти у Львові в перші половині ХІХ століття. (До історії ЛССМШ ім. С. Крушельницької). // Формування творчої особистості в інформаційному просторі сучасної культури. — Сімферополь, Харків: СОНАТ, 2005. — С. 82—88.
72. Козаренко О. В. Феномен української національної музичної мови. — Львів: НТШ, 2000. — 284 с.

73. Козир А. Вступ до акмеології мистецької освіти: навч.-метод. посіб. / А. В. Козир, В. І. Федоришин; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — Київ: Видво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. — 260 с.
74. Кушка Я. Методика музичного виховання дітей: навч. посіб. для ВНЗ I-II рівнів акредитації: у 2 ч. — Вінниця: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2007. — Ч. 1. — 216 с.
75. Лисюк С. Розвиток моральних почуттів підлітків засобами музичного мистецтва: навч.-метод. посіб. / Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. — Одеса: Астропринт, 2009. — 140 с.
76. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи: у 2 т. — Львів: видавництво М. Коць, 2000. — Т. 2. — 816 с.
77. Майбурова Є. В. Питання методики викладання музичної літератури: метод. розробка для викладачів муз. л-ри. — Київ, 1970. — 59 с.
78. Мартянова Г. Зміст, форми і методи формування креативності учнів засобами музики: навч. посібник для студ. пед. навч. закладів / Криворізький держ. педагогічний ін-т. — Київ: [б.в.], 1995. — 134 с.
79. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Ін-т пробл. виховання АПН України. — Київ: Промінь, 2006. — 432 с.
80. Масол Л. М. Мистецька освіта в Україні: розвиток творчого потенціалу в ХХІ столітті: аналіт. доп. / Л. М. Масол, О. В. Базелюк, О. А. Комаровська, В. Г. Муромець, В. В. Рагозіна; ред.: Л. М. Масол; НАПН України, Ін-т пробл. виховання. — Київ: Аура Букс, 2012. — 239 с.
81. Матеріали Міжнародної науково-творчої конференції “Мистецька освіта і культура України ХХІ століття: євроінтеграційний вектор” / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтва [та ін.]; [Андросова Л. В. та ін. редкол.: Чернець В. Г. та ін.]. — Київ: НАКККіМ, 2016. — 287 с.
82. Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів: (муз. школа — училище — консерваторія): зб. статей / Упоряд. В. Самохвалов. — Київ: Муз. Україна, 1983. — 95 с.
83. Методика музичного виховання: курс лекцій. / Уклад. В. В. Мішеченко; Глухівський держ. педагогічний ун-т. — Глухів: РВВ ГДПУ, 2005. — 120 с.
84. Мистецька освіта в контексті Європейської інтеграції. Теоретичні та методичні засади розвитку / Тези міжнародної науково-практичної конференції (30 червня – 2 липня). — Київ, Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2004. — 400 с.

85. Мистецька освіта в Україні: теорія і практика: колективна монографія/
О. П. Рудницька [та ін.]; заг. ред. Михайличенко О. В., редактор
Г. Ю. Ніколаї. — Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. — 255 с.
86. Михайличенко О. В. Основи загальної та музичної педагогіки: теорія та історія: Навчальний посібник. / Вид. друге доп. та перероблене. — Суми: вид. “Козацький вал”, 2009. — 211 с.
87. Мистецтво життєтворчості особистості: науково-методичних посібник у 2 ч./ Гол. ред. ради В. М. Доній. — Ч. 1: Теорія і технологія життєтворчості. — Київ: ІЗМН, 1997. — 392 с.; Ч. 2: Життєтворчий потенціал нової школи. — Київ: ІЗМН, 1997. — 936 с.
88. Музична педагогіка та виконавство: зб. ст. / ред. А. А. Семешко. — Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2008. — Вип. 1 / Впоряд. П. Ф. Серотюк. — 64 с.
89. Музично-педагогічні системи та концепції ХХ століття: підручник / [С. О. Салдан, О. М. Король, Е. З. Тайнель та ін.]; за заг. канд. пед. наук, проф. Е. З. Тайнель. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. — 328 с.
90. Назар Л. Й. Вектор оновлення завдань і цілей музично-історичних дисциплін у спеціалізованій музичній освіті. // Гуманітарні студії НАКККіМ — 2017: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (Київ, 23 листопада 2017 р.). — Київ: НАКККіМ, 2017. — С. 194—197.
91. Назар Л. “Голосом взиваю до Господа...” Про викладання музики в загальноосвітній школі. // Основа. — Львів, 2002, №12 (145). — С. 4.
92. Назар Л. Методично-програмне забезпечення комплексу музично-історичних дисциплін: Слухання музики. Музична література. Українське музичне мистецтво. Світове музичне мистецтво. / Назар Л., Кобрин Н., Шевчук С., Холевінська Я., Степан О. / редактор-упорядник Лілія Назар. ISBN 978-96696687-2-1. Міністерство культури України, Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, Львівська національна музична академія ім.М.Лисенка, середня спеціалізована музична школа-інтернат ім. С.Крушельницької. Київ: Мелосвіт, 2018. 354 с.
93. Назар Л., Будний В., Гурин О., Кобрин Н., Клим Г., Пона Я., Шевчук С. Історія музичного мистецтва./ Ред.-упор. Л. Назар // Програми з профільних предметів для спеціалізованих загальноосвітніх шкіл музичного профілю / Упор. О. В. Корнілова, О. В. Гайдамака. — Харків: Ранок, 2009. — С. 196—214.

94. Назар Л. Й., Шевченко І. Ф. Музична література. Програма для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів системи Міністерства культури України. — Львів, 2007. — 43 с.
95. Назар Л., Шевченко І. Програма з музичної літератури для ДМШ. — Львів, 2009. — 50 с.
96. Назар Л. Й., Шевченко І. Ф. Музична література. Програма для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів системи Міністерства культури України. — Львів, 2012. — 28 с.
97. Науменко С. І. Основи вікової музичної психології. — Київ: Логос, 1995. — 103 с.
98. Національне виховання учнів засобами українського народознавства. // За ред. П. Сеульського. — Івано-Франківськ, 1995. — 178 с.
99. Нижник О.О. Інтеграція систем музичного виховання в загальноосвітній школі: Дис... канд. пед. наук: 13.00.02. К., 1996, 243 с.
100. Новоблаговещенский В.Я. Интегративный принцип в преподавании музыки (на материале учебной работы музыкальных училищ и колледжей): Дис... канд. пед. наук: 13.00.02. М., 1997. 213 с
101. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. для студ. ВНЗ культури і мистецтв. — Київ: КНУКіМ, 2006. — 187 с.
102. Олексюк О. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посібник./ О. М. Олексюк, М. М. Ткач. — Київ: Знання України, 2004. — 264 с.
103. Освітні технології./ О. М. Пехота ін. — Київ: А.С.К, 2001. — 256 с.
104. Основи національного виховання. Концептуальні положення (Частина І). / За заг. ред. В. Г. Кузя та ін. — Київ: Інформаційно-видавничий центр “Київ”, 1993. — 152 с.
105. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). — Київ: Освіта України, 2008. — 274 с.
106. Пастир І. Педагогіка художньої творчості: монографія / Міністерство освіти і науки України, Ізмаїльський державний гуманітарний університет.
— Ізмаїл: СМІЛ, 2016. — 248 с.: іл., табл., фотоіл.
107. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. — Київ “Видавництво А. С. К.”, 2004. — 192 с.
108. Поставна А. К. Методика викладання музичної літератури в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах. — Дніпропетровськ, 2007. — 124 с.

109. Проблеми особистісної орієнтації педагогічного процесу: зб. наук. пр. / Міністерство мистецтв та культури України. Обласний метод. кабінет учбових закладів мистецтв та культури; голов. ред. Г. Є. Гребенюк. — Харків: [б.в.], 2000. — 242 с. (Проблеми сучасного мистецтва і культури).
110. Психологічне дослідження творчого потенціалу особистості / [В.О. Моляко та ін.]; АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка, лаб. психології творчості. — Київ: Наукова думка, 2008. — 207 с.
111. Психологія: підручник./ Ред. Ю. Трофімов. — Київ: Либідь. — 558 с.
112. Психологія: Навч. посібник. // Ред. Ю. Макселон. — Львів: Свічадо, 1998. — 319 с.
113. Психолого-педагогічні та культурологічні питання гуманізації освіти: зб. наук. ст. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України; ред. С. О. Мусатов. — Київ; Рівне: Олег Зень [вид.], 2007. — 112 с.
114. Психолого-педагогічні основи роботи з обдарованими дітьми (дошкільний вік): навч.-метод. посіб. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Пед. ін-т, Каф. педагогіки і психології дошк. освіти та родин. виховання; уклад.: Іванюк Г. І., Руденко Л. С., Венгловська О. А. — Київ: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2011. — 155 с.
115. Психолого-педагогічні проблеми розвитку особистості: колект. монографія / Атаманчук Н. М. та ін.; за ред. В. Ф. Моргуна, Л. В. Герасименко, Р. М. Білоус; Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. — Кременчук: КрНУ ім. Михайла Остроградського, 2016. — 415 с.
116. Психолого-педагогічні проблеми розвитку особистості в системі неперервної освіти: наук.-метод. зб. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України, Житомир. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка; ред. М. М. Заброцький. — Київ; Житомир: ЖОІППО, 2007. — 224 с.
117. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі: зб. наук. пр. / ред. кол. А. С. Дем'янчук [та ін.]; Рівненський економіко-гуманітарний ін-т АПН України. — Рівне: Видавнича фірма “Ліста”, 2001. — 472 с.
118. Рибалка В. В. Психологія розвитку творчої особистості: навчальний посібник. — Київ: ІЗМН, 1996. — 236 с.
119. Романішина Т. (Антропова) Концепція музично-естетичного виховання Б. Л. Яворського (київський період діяльності). // Київське музикознавство.

- Вип. 5. — Київ, 2000. — С. 130—139.
120. Роменець В. А. Історія психології ХХ століття: навчальний посібник. — Київ: Либідь, 1998. — 989 с.
121. Руденко Ю. Основи сучасного українського виховання. — Київ, 2003. — 328 с.
122. Рудницька О. Педагогіка: загальна і мистецька. Навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга—Богдан, 2005. — 360 с.
123. Русова В. В., Рибалка В. В. Самоактуалізація особистості обдарованих старшокласників в умовах профільної підготовки (на матеріалі психологічного супроводу науково-дослідної роботи школярів у Малій академії наук): метод. посіб. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдар. дитини. — Київ: Інфосистем, 2011. — 154, [1] с.
124. Русова С. Вибрані педагогічні твори: у чотирьох книгах. — Кн. 3. /За заг. ред. Є. І. Коваленко; упоряд., примітки Є. І. Коваленко, О. М. Таран. — Чернігів: РВК “Деснянська правда”, 2008. — 239 с.: портрет.; Кн. 4. — Чернігів: Чернігівські обереги, 2009. — 327 с.
125. Русова С. Вибрані педагогічні твори. — Київ: Освіта, 1996. — 304 с.
126. Салдан С. Музичне мистецтво у контексті естетичного виховання за педагогічними ідеями Григорія Сковороди та Рудольфа Штайнера // Наукові записки. Психолого-педагогічні науки. / За заг. ред. проф. Є. І. Коваленко. — Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2016. — № 2. — 2016. — С. 185—189.
127. Сиротенко Г. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. — Харків: Видав. Гр. “Основа”, 2003. — 80 с.
128. Сташевська І. Музична педагогіка Німеччини: історія, теорія, практика: монографія. — Луганськ: ДЗ “ЛНУ ім. Т. Шевченка”, 2010. — 559 с.
129. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка: Навчально-методичний посібник. — Київ: ІЗМН, 1997. — 231 с.
130. Стельмахович М. Українська родинна педагогіка. — Київ, 1996. — 286 с.; Київ: ІЗМН, 1997. — 232 с.
131. Степан О. М. Розширення і поглиблення науково-теоретичної та практичної бази музично-теоретичних дисциплін. // Гуманітарні студії НАКККиМ — 2017: матеріали

- Міжнародної науково-теоретичної конференції (Київ, 23 листопада 2017 р.). — Київ: НАКККіМ, 2017. — С. 71—74.
132. Ступак Ю. П. Виховне значення українського фольклору. — Київ, 1960. — 31 с.
133. Ступарик Б. Сутність і мета національного виховання. // Людинозн. студії / Дрогобицького держ. пед. ун-т ім. І. Франка. — 2000. — Вип. 1 (9). — С. 97—108.
134. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в п'яти томах. — Т. 3. Серце віддаю дітям. Народження громадянина. Листи до сина. — Київ, 1977. — 670 с.
135. Сявавко Є. І. Українська етнопедагогіка: Навчально-методичний посібник. — Львів, 2002. — 159 с.
136. Тадеєв П. Обдарованість і творчість особистості: американський підхід: монографія. — Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2008. — 237, [2] с.
137. Творчий розвиток особистості засобами мистецтва: навч.-метод. посіб. / Н. Г. Ничкало та ін.; за ред. Н. Г. Ничкало; Нац. акад. пед. наук України, Інст пед. освіти і освіти дорослих. — Чернівці: Зелена Буковина, 2011. — 280 с.
138. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д.; Наук. ред., передм. О. І. Пометун. — Київ: Вид-во “Плеяди”, 2006. — 220 с.
139. Традиції української етнопедагогіки і їх використання в навчально-виховній роботі в школі. — Київ, 1993. — 88 с.
140. Українська етнопедагогіка в школі. // Автор-укладач В. Т. Розмариця. — Київ: ІЗМН, 1997. — 24 с.
141. Українська національна система виховання: Конспект лекцій. // Авторукладач Ю. Д. Руденко, 1991. — 48 с.
142. Холевінська Я. І. Ключові компетентності як провідні принципи нової мистецької освіти України. // Гуманітарні студії НАКККіМ — 2017: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (Київ, 23 листопада 2017 р.). — Київ: НАКККіМ, 2017. — С. 92—97.
143. Холевінська Я. Музика в сучасних умовах виховання школярів. // Культурна спадщина України: сталий розвиток і національна безпека. / Заг. ред. О. А. Буценко та ін. — Т. 1. — Львів, 2017. — С. 149—154.

144. Холевінська Я. Прояви видів інтелекту в контексті музичних дисциплін спеціалізованої музичної освіти. // Культурологічний альманах. Інноваційні технології в галузі культури. — Вип. 6. — Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. — С. 118—121.
145. Хрестоматія з української класичної педагогіки: К. Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський: навч. посібник / Уклад. В. П. Кравець, О. І. Мешко. — Київ: Грамота, 2008. — 768 с.
146. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга—Богдан, 2014. — 472 с.
147. Шевчук С. Й. Наскрізна змістова лінія освіти “Підприємливість і фінансова грамотність”: способи реалізації у комплексі музично-історичних дисциплін. // Гуманітарні студії НАКККіМ — 2017: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (Київ, 23 листопада 2017 р.). — Київ: НАКККіМ, 2017. — С. 263—266.
148. Шевчук С. Типи програмності та їх адаптація в курсі предметів слухання музики та музична література. Методична розробка. — Львів, 2013. — 45 с.
149. Шевчук-Назар Л. Розвиток української музичної освіти та виховання в Галичині першої половини ХХ століття. // *Musica Galiciana*. — Жешув, 2000. — Т. 5. — С. 231–245.
150. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. — Київ: ДАКККіМ, 2008. — 263 с.
151. Яблонко В. Психолого-педагогічні основи формування особистості: навчальний посібник / Одеський держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. Миколаївський навчально-науковий центр. — Миколаїв: Тетра, 2000. — 352 с.